

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 23

İstanbul, 10 Mart 2023

Konu: 2023 Yılı Asgari Ücret Desteği Uygulamasına İlişkin SGK Genelgesi yayımlandı.

2023 yılı Ocak-Haziran ayları/dönemi için uygulanacak asgari ücret desteğine ilişkin esaslar (13.01.2023 tarih ve 7431 sayılı kanunun 4 üncü maddesi ile eklenmiştir) 5510 sayılı Kanunun geçici 93 üncü maddesi ile yürürlüğe girmiş, konuya ilişkin 2022/60 nolu Sirkülerimiz sizlerle paylaşılmış idi.

Asgari ücret desteğinin uygulamasına ilişkin **SGK genelgesi** ise **07.03.2023 tarih ve 2023/12** sayı ile yayımlanmıştır.

1- Kapsama giren işverenler

5510 sayılı Kanun'un geçici 93 üncü maddesine göre söz konusu destekten, anılan Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran özel sektör işyeri işverenleri yararlanacaktır.

2- 01.01.2023 Tarihinden önce tescil edilmiş olan işyerlerine ilişkin iş ve işlemler

2.1- 01.01.2023 Tarihinden önce tescil edilmiş olan işyerlerinde kapsama giren sigortalılar

Uzun vadeli sigorta kollarına (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) tabi olan sigortalılar için verilen 1, 4, 5, 6, 13, 14, 20, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 90, 91, 92 nolu belge türlerinden dolayı anılan madde hükümlerinden yararlanılacaktır.

Dolayısıyla uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayan sigortalılar bakımından söz konusu destekten yararlanılması mümkün değildir.

Buna karşın belge/beyanname verilmemesine rağmen uzun vadeli sigorta kollarına tabi olan 5510 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki sigortalıları çalıştıran işverenler de anılan destekten yararlanacaktır.

Öte yandan uygulama, işsizlik sigortası primleri hariç yapılacağından, işsizlik sigortasına ait sigortalı ve işveren primleri bu destek kapsamında karşılanmayacaktır.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

2.2- Destekten yararlanılacak prim ödeme gün sayısının hesaplanması

2022 yılının esas alınacak ilgili ayında yasal süresinde veya yasal süresi dışında verilen veya re'sen düzenlenen asıl, ek belgelerin/beyannamelerin toplamından iptal nitelikteki belgelerdeki/beyannamelerdeki gün sayısı düşülerek toplam prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır. Bu nedenle elde işlem yapmayı gerektirecek rapor, mahkeme kararları vs. varsa işlemlerinin bir an önce yapılması gerekmektedir.

Her durumda özel veya kamu sektörü ayrımı yapılmaksızın 01.03.2023 tarihinden sonra işleme alınacak olan 2022 yılının ilgili ayına ilişkin asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 102 nci maddesinde belirtilen ve yasal süresinde verildiği kabul edilen belgelerden/beyannamelerden kaynaklanan asıl veya ek belgeler dahil) gün sayısı ile prime esas kazanç tutarı dikkate alınmayacaktır.

Örnek 2: 2022 yılı Ocak ayı için tüm sigorta kollarına tabi olan sigortalılardan dolayı 1 numaralı belge ile bildirilen ve günlük prime esas kazanç tutarı 250 TL'nin altında olan 6 sigortalının toplam prim ödeme gün sayısının 150 gün olduğu, ancak 17.03.2023 tarihinde 2022 yılı Ocak ayında bildiri yapılan 2 sigortalının 15'er gün olarak bildirilmiş olan gün sayılarının 30 güne tamamlanması gerektiğinin tespit edilmiş olması nedeniyle, bu iki sigortalı için yapılacak olan 15'er günlük gün ve kazanç ilavesi toplam prim ödeme gün sayısını 180 güne çıkarmakta ise de bu ek bildirim her halükarda 01.03.2023 tarihinden sonra işleme alınacağından bu işverenin sigorta primi desteğine esas azami gün sayısı yine 150 gün olacaktır.

Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelere veya mahkeme ilamına istinaden, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmedikleri, prim ödeme gün sayısını ya da prime esas kazanç tutarını eksik bildirildiğinin veya Kuruma bildirilen sigortalıların fiilen çalışmadığının;

- Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda tespit edilmesi halinde, tutanak tarihinin,
- Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde söz konusu yazıların Kuruma intikal tarihinin,
- Mahkeme ilamı ile karar verilmesi halinde, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihinin,

yukarıda belirtilen 01.03.2023 tarihinden önce olmasına rağmen aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin Kurum tarafından işleme alınma tarihinin 01.03.2023 tarihinden sonra olması halinde prim belgelerindeki gün ve kazançlar dikkate alınmayacaktır.

2.2.1. 2022 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden bildirilen ve günlük sigorta primine esas kazanç tutarı 250 TL ve altında olan sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır.

Öte yandan, 2022 yılının aynı ve müteakip aylarında bildirimde bulunulmamış veya bildirimde bulunulmuş olmasına rağmen;

- (0) gün (0) kazanç bildirilmiş olması halinde,
- Yapılan bildirimlerin uzun vadeli sigorta kollarına ilişkin belge türleri dışında yapılmış olması halinde, bu ayı takip eden

ilk bildirim yapılmış ayın aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimleri esas alınacaktır. Takip eden ay/aylarda da bildirim yapılmamış olması halinde bildirim yapılmayan dönemler hakkında ilk defa 2023 yılında tescil edilmiş işyeri gibi işlem yapılacaktır.

2.2.2. 2022 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden ve günlük prime esas kazancı 250 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayılarını geçmemek üzere cari ayda uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır.

2.2.3. 2023 yılının destekten yararlanılacak ilgili ayında yasal süresi içinde daha önce Kuruma verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi için iptal nitelikte belge/beyanname verilmesi halinde destekten yararlanılacak tutar yeniden hesaplanacaktır.

2.2.4. 3213 sayılı Maden Kanunu'nun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan "Linyit" ve "Taşkömürü" çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar bakımından destekten yararlanılacak prim ödeme gün sayısı hesaplanırken 2022 yılının aynı ayında 0510, 0520 işkolu kodlarından ve 4, 5, 35, 36 ve 55 nolu belge türlerinden bildirilen sigortalılardan prime esas günlük kazancı 667 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları ile bu sayıya % 50 ilave edilmek suretiyle bulunan prim ödeme gün sayısının toplamını geçmemek üzere cari ayda bildirilen prim ödeme gün sayısı esas alınacaktır. Diğer taraftan, prim ödeme gün sayılarına yapılacak % 50 ilave hesaplamasında prim ödeme gün sayısının küsuratlı çıkması halinde, küsuratlı kısım dikkate alınmayacaktır.

2.2.5. 18.10.2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerlerinde çalışan sigortalılar bakımından destekten yararlanılacak prim ödeme gün sayısı hesaplanırken, 2022 yılının aynı ayında bildirilen sigortalılardan prime esas günlük kazancı 500 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayılarını geçmemek üzere cari ayda bildirilen prim ödeme gün sayısı esas alınacaktır.

Diğer taraftan, 01.01.2023 ila 31.12.2023 tarihi arasındaki dönemlere ilişkin toplu iş sözleşmesi imzalamasına rağmen söz konusu uygulamadan faydalanmadığını beyan eden işverenlerimizin Bakanlıktan alınan listelerde gerekli güncelleme/ekleme işlemlerinin yapılabilmesi amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekmektedir.

2.2.6. Asgari ücret desteğiyle sağlanacak indirim tutarı, ilgili ayda verilecek aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prim ödeme gün sayısının 13,33 TL rakamı ile çarpımı suretiyle hesaplanacak ve takip eden ay/aylardan doğan sigorta prim borçlarına mahsup edilecektir.

Örnek 15: 11 nolu örnekteki işverenin yararlanabileceği toplam prim ödeme gün sayısı 460 olduğundan, işverene verilecek asgari ücret destek tutarı $460 \times 13,33 = 6.131,80$ TL olacaktır. Ayrıca ilgili ay için verilecek aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prim ödeme gün sayısının 13,33 TL rakamı ile çarpımı suretiyle hesaplanan destek tutarı, takip eden

2.3- Destekten yararlanmaya ilişkin usul ve esaslar

2.3.1. Destekten yararlanılabilmesi için, işverenler 2023 yılı Ocak ila Haziran ayına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgesini/muhtasar ve prim hizmet beyannamesini yasal süresi içinde vereceklerdir. Aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmemesi halinde belgelerin/beyannamelerin yasal süresinde verilmediği aylar için destekten yararlanılamayacaktır.

Örnek 19: 2023/Ocak ayı için uzun vadeli sigorta kollarını içeren aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresinde verilmediği ancak izleyen aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresinde verildiği varsayıldığında, yalnızca yasal süresinde verilmeyen 2023/Ocak ayından dolayı destekten yararlanılamayacaktır.

2.3.2. 2023 yılı öncesi tescil edilmiş olan işyerleri için uygulanacak olan asgari ücret desteğinden işverenler Kuruma vadesi geçmiş borcu olsa dahi yararlanılabileceği gibi, aylık prim ve hizmet belgesinden/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden kaynaklanan prim borçlarının ödenmiş olma şartı da aranmayacaktır.

2.3.3. 2023 yılı Ocak ila Haziran ayları/dönemi için sigorta primine esas kazancın eksik bildirildiğinin veya hiç bildirilmediğinin denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde veya mahkeme kararları neticesinde ya da kamu kurum ve kuruluşlardan alınan yazılardan anlaşılması halinde, 2023 Ocak ila 2023 Haziran ayları/dönemi için destekten yararlanamayacağı gibi yararlanılmış olması halinde, yararlandırılan tutarlar gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte geri alınacaktır.

2.3.4. Destekten yararlanılacak ayda/dönemde aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından bildirilen sigortalıların sayısının, 2022 yılı Ocak ila Aralık ayı/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında olması halinde, en az sigortalı sayısının altında bildirim yapılan ayda/aylarda destekten yararlanılamayacaktır.

3. 2023 Yılında tescil edilmiş/edilecek olan işyerlerine ilişkin iş ve işlemlere ekli genelge'den erişebilirsiniz.

4. Sigorta primlerinin işveren ve sigortalı hisselerinin tamamının devlet tarafından karşılandığı durumlarda verilecek destek tutarı

Sigorta primlerinin işveren ve sigortalı hisselerinin tamamının devlet tarafından karşılandığı teşvikler kapsamında sigortalı istihdam ediliyor olması halinde, işverenlerin bu kapsamdaki sigortalıları için ödeyeceği sigorta primlerinin tutarının İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak

tutardan az olduğu durumlarda, sadece işverenin ödeyeceği tutar kadar asgari ücret desteğinden yararlanılabilecektir.

5. Alt işvereni bulunan işyerleri ve alt işverenlerle ilgili işlemler

5510 sayılı Kanun uyarınca alt işverenler için müstakil işyeri dosyası tescil edilmediğinden ve alt işverenler sosyal sigorta yükümlülüklerini asıl işverene ait işyeri dosyası üzerinden yerine getirdiklerinden, alt işvereni olan işyeri dosyalarında alt işverenlerin kendi çalıştırmış oldukları sigortalılarının asgari ücret desteğinden yararlanmaları için alt işverenlerin 5510 sayılı Kanunun geçici 93 üncü maddesinin uygulanacağı 01.01.2023-30.06.2023 döneminde faaliyetine devam ediyor veya faaliyete yeni başlayacak olması gerekmektedir.

6. Ortak hükümler

6.1. Muvazaalı işlemlerin önlenmesi Asgari ücret desteğinden yararlanmak amacıyla, mevcut bir işyerinin kapatılarak değişik bir ad veya unvan ya da iş birimi olarak faaliyete geçirildiğinin anlaşılması halinde, bu nitelikteki işyeri işverenleri asgari ücret desteğinden yararlandırılmayacak, yararlanmış olması halinde yararlandırılan tutarlar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

6.2. 2022 yılı için özel ve kamu sektörü işyeri ayrımı yapılmaksızın 01.03.2023 tarihinden, 2023 yılı için 28.02.2024 tarihlerinden önce olmasına rağmen aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 102 nci maddesinde belirtilen ve yasal süresinde verildiği kabul edilen belgelerden kaynaklanan asıl veya ek belgeler dahil) Kurum tarafından işleme alınma tarihlerinin 2022 yılı için 01.03.2023, 2023 yılı için 28.02.2024 tarihinden sonra olması halinde prim belgelerindeki/beyannamelerindeki gün ve kazançlar dikkate alınmayacaktır.

6.3. Devir, intikal ve adres değişikliklerinde asgari ücret desteğinden yararlanılması Bilindiği gibi işyerlerinin devredilmesi veya intikal etmesi durumunda işyerini devralan veya işyeri intikal eden işverenler adına yeni bir dosya açılmayıp mevcut işyeri dosyası üzerinden işyeri bildirgesi alınmak suretiyle işlemler yürütüldüğünden asgari ücret desteği uygulamasında, devredilen veya intikal eden işyerleri bakımından işveren değişikliği üzerinde durulmaksızın işyeri bazında işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Öte yandan adres değişikliği nedeniyle gerek aynı il içinde başka bir ünitenin görev bölgesine ve gerekse bir ilden başka bir ile nakledilen işyerleri bakımından yeni işyeri dosyası tescil edildiğinden adres değişikliği nedeniyle yeni tescil edilen işyerleri için işyerinin asgari ücret desteğinden nakledilen eski işyeri koşullarına göre yararlanması gerektiğinden, işyeri tescili aşamasında sigorta primleri teşvik uygulamasında olduğu gibi "adres değişikliği" seçeneği işaretleme suretiyle destekten yararlanılacaktır.

6.4. Asgari ücret desteğinin sigorta prim borçlarına mahsup edilmesi Bu genelgede belirlenen usul ve esaslara göre bulunacak asgari ücret desteğiyle sağlanacak indirim tutarı, ilgili ayı takip eden ay/aylardan doğan sigorta prim borçlarına mahsup edilecektir.

6.5. Asgari ücret desteğinden yararlanmak için başvuru şartı 5510 sayılı Kanun'un geçici 93 üncü maddesinde yer alan asgari ücret desteğinden yararlanmak için işverenlerin başvuru şartı aranmayacak olup, genelgede belirtilen şartları taşıyan işverenlerimiz Kanun hükümlerinden yararlanacaktır.

Söz konusu Genelge sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmuştur.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.